

Vydavateľ :
VÚEPP - ATIS
Trenčianska 55
824 80 Bratislava

Telef. a fax. č.:

Telefón: 02 / 58 243 351

Fax: 02 / 53 418 147

e-mail: atis@vuepp.sk

ATIS na INTERNETE
www.vuepp.sk/atis

V tomto čísle :

1. Ponuka a odbyť v júli
Výroba mliečnych výrobkov
v ČR v 1. štvrtroku 2003
2. Vývoj nákupných cien surového
kravského mlieka
- 3.-5. Odbytové ceny mlieka a mliečnych
výrobkov v máji
6. V roku 2003 vyššie intervenčné
zásoby masla v EÚ
7. Ceny masla vo vybraných
štátoch Európskej únie
8. Ceny masla vo svete sa upevnili
9. Nákupné ceny mlieka v ČR
Producentské ceny mlieka v kra-
jinách strednej a východnej
Európy
Priplatok za extra kvalitu surového
kravského mlieka v Poľsku
10. Nákupné ceny kravského mlieka
v Maďarsku
11. Zahraničný obchod s mliekom
a mliečnymi výrobkami v SR
12. Klesajúci zisk z produkcie syrov
v Európskej únii
13. Export syrov z Holandska mierne
stúpol
14. Mliekarenský priemysel na Ukrajine
má perspektívu
16. Producentské ceny mlieka v štátoch
SVE* v rokoch 2002 - 2003

Vývoj odbytových cien

Mlieko polotučné PE vrecká	↗
Mlieko polotučné trvanlivé	↓
Maslo 250 g	↗
Smotana 16 %	↗
Eidam 45 %	↓
Sušené odtučnené mlieko	↗

ISSN 1335-3004

Ponuka a odbyť v júli

Mlieko – ceny mlieka okrem polotučného v PE vreckách v júli klesli, od 0,6 do 4,6 %. Odbyt bol priemerný.

Jogurty – ceny väčšiny jogurtov sa oslabili, v porovnaní s júnom od 1,5 do 3,2 %. Mierne zdražel (0,1 %) len nízkotučný ovocný jogurt. Odbyt bol lepší ako v júni.

Smotany – okrem sladkej 33 % smotany v 250 g balení sa ceny smotany v priebehu mesiaca upevnili (0,8 – 7,6 %).

Tavené syry – tavené syry so 70 % obsahom t. v. s. zlacneli v júli o 5,7 %, syry so 45 % obsahom t. v. s. naopak, zdraželi o 1,1 %. Odbyt tavených syrov bol dobrý. Ponuka je veľmi široká, prevyšuje dopyt.

Maslo – cena masla sa upevnila: v 250 g balení o 4,6 % a v blokoch o 7,6 %. Odbyt bol dobrý.

Sušené mlieko – cena sušeného odtučneného mlieka sa upevnila o 10,4 %.

ATIS

Odbytová cena 45 % Eidamu 2002 - 2003

Sk/kg

Mesiac	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
2002	134,34	134,57	136,93	134,94	129,69	127,27	115,79
2003	120,44	108,75	108,63	114,06	108,99	110,34	103,01
03/02 (%)	-10,3	-19,2	-20,7	-15,5	-16,0	-13,3	-11,0

Zdroj: ATIS

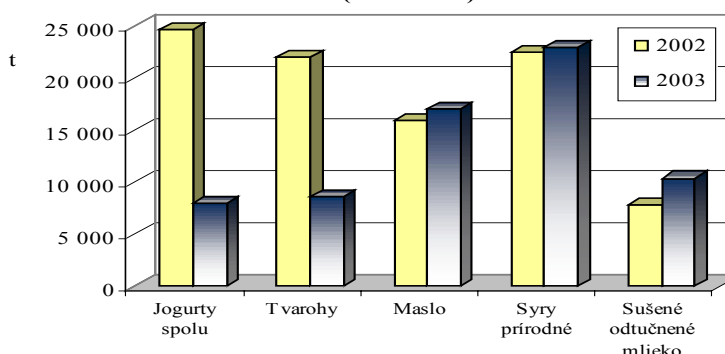
V porovnaní s júlom 2002 bola cena Eidamu so 45 % obsahom t. v. s. o 11 % nižšia. Po miernom júnovom oživení sa odbytová cena v dôsledku nadmerných zásob, slabého dopytu, ako aj nízkych cien na zahraničných trhoch znížila o 6,7 % na 103,01 Sk/kg.

Výroba mliečnych výrobkov v ČR v 1. štvrtroku 2003

Mliekarenský priemysel Českej republiky spracoval v 1. štvrtroku 2003 spolu 629,9 mil. l mlieka, čo bolo o 2,5 % viac ako v rovnakom období 2002. Mierne sa znížil podiel mlieka zaradeného do nákupnej triedy Q. (zo 44,5 na 43,8 %). Klesol však aj podiel neštandardného mlieka (z 1,6 na 1,2 %). Priemerná realizačná cena klesla na 7,98 Kč/l. Znížili sa aj ceny ďalších mliečnych výrobkov, okrem jogurtov. Najvýraznejší pokles zaznamenala cena Eidamu v dôsledku nadmerného dovozu z Poľska.

ATIS/UZPI

Produkcia mliečnych výrobkov v ČR 2002 - 2003 (1. štvrtrok)

Graf: ATIS

Nákupné ceny mlieka od producentov v júli

Ceny zisťované v dňoch 8. - 14. 8. 2003

Ceny sa uvádzajú v Sk/l bez DPH

Názov produktu		Základná cena (Sk/l)			Obsah tuku (g/l)	Obsah bielkovín (g/l)	Cena (Sk/l)		
		Min.	Max.	Priem.			Min.	Max.	Priem.
Surové kravské mlieko Q. trieda	Otz	9,30	9,30	9,30	35,37	31,87	9,08	9,30	9,18
	Ots	9,30	9,30	9,30	37,40	32,13	9,10	9,35	9,26
	Otv	9,30	9,30	9,30	36,22	31,91	8,90	9,30	9,08
	SR spolu	9,30	9,30	9,30	36,33	31,97	8,90	9,35	9,17
	Predch. obd.	9,30	9,30	9,30	36,84	31,94	8,89	9,77	9,34
	Vývoj				-0,51	0,03	0,01	-0,42	-0,17
	Vývoj %				-1,4	0,1	0,1	-4,3	-1,8
Surové kravské mlieko I. trieda	Otz	9,30	9,30	9,30	35,56	31,64	8,74	9,30	9,13
	Ots	9,30	9,30	9,30	37,64	31,80	9,25	9,32	9,30
	Otv	9,30	9,30	9,30	36,29	31,99	9,00	9,30	9,02
	SR spolu	9,30	9,30	9,30	36,50	31,81	8,74	9,32	9,15
	Predch. obd.	9,30	9,30	9,30	36,55	32,07	8,38	9,90	9,41
	Vývoj				-0,06	-0,27	0,36	-0,58	-0,27
	Vývoj %				-0,2	-0,8	4,3	-5,9	-2,8
Surové kravské mlieko neštand.	Otz	9,30	9,30	9,30	35,22	31,60	3,80	7,00	4,87
	Ots	5,50	9,30	9,13	36,85	31,51	2,98	7,19	5,74
	Otv	9,30	9,30	9,30	36,04	31,94	6,61	7,40	6,62
	SR spolu	5,50	9,30	9,24	36,04	31,68	2,98	7,40	5,74
	Predch. obd.	3,50	9,30	5,75	35,39	31,67	2,82	7,69	6,17
	Vývoj	2,00	0,00	3,49	0,65	0,02	0,16	-0,29	-0,43
	Vývoj %	57,1	0,0	60,7	1,8	0,1	5,5	-3,7	-6,9
Surové kravské mlieko priemer	Otz				35,46	31,75			9,03
	Ots				37,49	31,94			9,10
	Otv				36,19	31,95			8,21
	SR spolu	-	-	-	36,39	31,88	-	-	8,96
	Predch. obd.				36,63	31,97			9,17
	Vývoj				-0,24	-0,10			-0,21
	Vývoj %				-0,7	-0,3			-2,2

Otz - Oblasť trhu západ - Bratislavský kraj, Trnavský kraj, Trenčiansky kraj, Nitriansky kraj,

Ots - Oblasť trhu stred - Žilinský kraj, Banskobystrický kraj,

Otv - Oblasť trhu východ - Košický kraj, Prešovský kraj

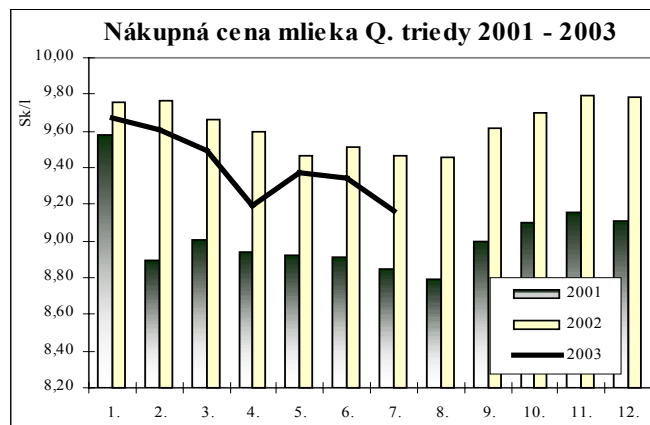
*1 údaj nezverejňujeme (menej ako traja respondenti)

Vývoj nákupných cien surového kravského mlieka

Nákupné ceny surového kravského mlieka mali v júli klesajúci priebeh vo všetkých nákupných triedach. Cena mlieka v Q. triede sa v porovnaní s júnom znížila o 1,8 % na hodnotu 9,17 Sk/l. Mlieko nakúpené v 1. triede kvality bolo o 2,8 % lacnejšie ako pred mesiacom. Za neštandardné mlieko zaplatili spracovatelia priemerne 5,74 Sk/l, čo bolo až o 6,9 % menej ako v júni. Priemerná nákupná cena surového mlieka bola v júli 8,96 Sk/l, čo bolo o 2,2 % menej ako v mesiaci jún.

Obsah tuku v mlieku Q. triedy sa znížil o 1,4 % na hodnotu 36,33 g/l, obsah bielkovín stúpol o 0,1 percent na 31,97 g/l. V mlieku 1. triedy bol obsah tuku o 0,2 % nižší ako v júni a obsah bielkovín poklesol o 0,8 %. V surovom kravskom mlieku (priemer všetkých tried) bol obsah tuku 36,39 g/l (pokles o 0,7 %) Obsah bielkovín sa v porovnaní s júnom znížil o 0,3 %.

Respondenti ATIS nakúpili v priebehu júla 46,7 % v Q. triede, v 1. triede kvality bolo 47,4 percent mlieka a podiel neštandardného mlieka na nákupe bol 5,8 %.

Graf: ATIS

Odbytové ceny mlieka a mliečnych výrobkov v júli
Ceny zisťované v dňoch 8. - 14. 8. 2003
Ceny sa uvádzajú v Sk/l (kg) bez DPH

Názov produktu	Cena	Otz	Ots	Otv	SR spolu	Jún	Vývoj	%
Mlieko plnotučné trvanlivé 1 l krabica (3,5 % tuku)	Min. Max. Priem.	*1	14,09 19,30 14,17	16,13 18,80 16,16	14,09 19,50 16,61	15,96 19,50 17,41	-1,87 -0,80	-11,7 -4,6
Mlieko polotučné trvanlivé, 1 l krabica (1,5 % tuku)	Min. Max. Priem.	17,75 18,00 17,88	13,21 19,50 13,24	11,80 16,40 11,80	11,80 19,50 14,31	12,60 19,50 14,85	-0,80 -0,54	-6,3 0,0 -3,6
Mlieko nízkotučné trvanlivé, 1 l krabica (0,5 % tuku)	Min. Max. Priem.	16,80 17,10 16,95	12,01 16,20 12,05	11,80 15,40 11,82	11,80 17,10 13,61	11,71 17,10 13,74	0,09 -0,13	0,8 0,0 -0,9
Mlieko polotučné 1 l, PE vrecko	Min. Max. Priem.	12,58 13,10 12,71	12,25 12,80 12,66	12,90 13,80 13,41	12,25 13,80 12,93	12,22 13,80 12,86	0,03 0,06	0,2 0,0 0,5
Mlieko plnotučné 1 l, PE vrecko	Min. Max. Priem.	*1	12,61 15,08 13,30	*1	12,61 15,08 13,90	13,70 15,10 14,54	-1,09 -0,02 -0,64	-8,0 -0,1 -4,4
Mlieko polotučné, 5-dňové 1 l, krabica	Min. Max. Priem.	12,40 15,10 14,47	12,64 15,90 13,75	12,83 15,90 13,22	12,40 15,90 13,82	11,45 16,55 13,89	0,95 -0,65 -0,08	8,3 -3,9 -0,6
Acidofilné mlieko, 250 ml	Min. Max. Priem.	25,33 26,28 26,21	25,38 25,85 25,78	16,40 32,80 29,81	16,40 32,80 27,27	16,40 32,80 25,39	1,87	7,4
Zakysanka 240 ml	Min. Max. Priem.	19,12 29,10 20,60	21,00 23,43 22,27	22,40 27,40 26,47	19,12 29,10 23,11	15,00 29,10 21,82	4,12 1,30	27,5 6,0
Smotanový zákvas 250 ml	Min. Max. Priem.	20,52 29,00 28,12	*1	22,00 30,00 24,29	20,52 30,00 26,94	20,52 30,00 27,75	-0,81	-2,9
Jogurt smot. biely nad 45 g/l	Min. Max. Priem.	41,00 54,91 50,83	42,27 47,33 44,80	43,38 51,40 51,06	41,00 54,91 48,90	42,00 54,91 50,24	-1,00 -1,34	-2,4 -2,7
Jogurt smotanový ovocný	Min. Max. Priem.	47,30 64,45 57,69	52,00 61,67 57,99	49,40 56,66 54,60	47,30 64,45 56,76	47,30 64,45 58,65	-1,89	-3,2
Jogurt biely do 45 g/l tuku	Min. Max. Priem.	43,33 45,50 43,46	*1	*1	34,76 45,50 39,25	34,76 45,50 39,85	-0,60	-1,5
Jogurt ovocný do 45 g/l tuku	Min. Max. Priem.	*1	*1	*1	50,53 52,13 51,33	50,53 56,66 53,59	-4,53 -2,26	-8,0 -4,2
Jogurt nízkotučný biely	Min. Max. Priem.	*1	-	*1	39,34 39,54 39,44	39,32 39,54 39,43	0,04 0,01	0,1
Jogurt nízkotučný ovocný	Min. Max. Priem.	45,33 53,33 45,53	*1	*1	43,50 53,33 44,51	43,40 53,33 44,46	0,10 0,05	0,2 0,1
Smotana sladká 12 %	Min. Max. Priem.	*1	31,20 36,40 36,08	35,01 46,10 42,35	31,20 48,16 42,20	31,20 46,10 39,29	2,06 2,91	4,5 7,4

Otz - Oblasť trhu západ - Bratislavský kraj, Trnavský kraj, Trenčiansky kraj, Nitriansky kraj, Ots - Oblasť trhu stred - Žilinský kraj, Banskobystrický kraj, Otv - Oblasť trhu východ - Košický kraj, Prešovský kraj

**1 údaj nezverejňujeme (menej ako traja respondenti), ** t. v. s. – obsah tuku v sušine*

Odbytové ceny mlieka a mliečnych výrobkov v júli
Ceny zisťované v dňoch 8. - 14. 8. 2003
Ceny sa uvádzajú v Sk/liter (kg) bez DPH

Názov produktu	Cena	Otz	Ots	Otv	SR spolu	Jún	Vývoj	%
Smotana sladká 33 %, 250 ml	Min.	57,60	54,92	64,50	54,92	36,09	18,83	52,2
	Max.	73,88	82,00	70,42	82,00	82,00		
	Priem.	70,11	57,42	66,59	64,71	64,99	-0,28	-0,4
Smotana kyslá 12 %	Min.	45,05	38,42	42,17	38,42	35,00	3,42	9,8
	Max.	57,12	53,35	42,17	57,12	53,35	3,77	7,1
	Priem.	50,02	39,45	42,17	43,88	40,77	3,11	7,6
Smotana pochúťková kyslá 16 %	Min.	45,00	36,21	43,40	36,21	36,41	-0,20	-0,5
	Max.	57,87	55,65	53,00	57,87	59,50	-1,63	-2,7
	Priem.	52,82	41,96	47,65	47,47	47,11	0,36	0,8
Maslo čerstvé formované 250 g hlin. fólia	Min.	83,62	82,26	80,00	80,00	80,00		
	Max.	110,48	103,00	89,00	110,48	110,90	-0,42	-0,4
	Priem.	86,36	101,29	86,01	91,22	87,19	4,04	4,6
Maslo bloky 18 % vody, 25 kg	Min.	84,80	82,00	85,00	82,00	72,61	9,39	12,9
	Max.	107,10	112,20	88,00	112,20	105,00	7,20	6,9
	Priem.	95,19	86,47	87,05	89,57	83,27	6,30	7,6
Tvaroh mäkký, 250 g hlin. fólia 25 % t. v. s.	Min.	66,19	70,58	60,34	60,34	60,34		
	Max.	81,11	85,20	75,00	85,20	85,20		
	Priem.	75,12	76,40	71,48	74,33	74,36	-0,03	
Tvaroh mäkký 10 kg vrece	Min.	58,50	63,00	68,00	58,50	59,00	-0,50	-0,8
	Max.	74,60	79,70	72,26	79,70	79,70		
	Priem.	70,92	74,33	69,75	71,67	72,39	-0,73	-1,0
Tvaroh tučný, 250 g	Min.	68,95	78,09	*1	68,95	68,95		0,0
	Max.	81,10	82,00		82,00	81,10	0,90	1,1
	Priem.	74,79	79,39		77,09	74,25	2,85	3,8
Hrudkový syr	Min.	99,00	103,13	104,00	99,00	98,00	1,00	1,0
	Max.	127,23	106,00	120,00	127,23	127,23		
	Priem.	110,03	103,98	112,00	108,67	108,81	-0,14	-0,1
Eidamská tehla 45 % t. v. s.	Min.	99,46	100,80	99,00	99,00	99,00		
	Max.	134,00	143,50	134,90	143,50	143,50		
	Priem.	99,91	108,89	100,22	103,01	110,34	-7,34	-6,7
Eidamská tehla 30 % t. v. s.	Min.	93,85	98,52	98,00	93,85	97,32	-3,47	-3,6
	Max.	93,85	125,00	107,00	125,00	176,30	-51,30	-29,1
	Priem.	93,85	98,87	98,38	97,03	126,56	-29,53	-23,3
Moravský bochník	Min.	120,00	155,70	*1	120,00	120,00		
	Max.	184,00	156,90		184,00	184,00		
	Priem.	180,10	155,79		167,95	161,33	6,62	4,1
Primátor	Min.	130,00	*1	*1	130,00	138,00	-8,00	-5,8
	Max.	184,00			184,00	184,00		
	Priem.	132,03			132,03	140,07	-8,04	-5,7
Tavené syry, 70 % t. v. s.	Min.	123,89	106,40	143,00	106,40	129,01	-22,61	-17,5
	Max.	146,66	146,00	144,76	146,66	147,28	-0,62	-0,4
	Priem.	142,15	117,92	144,43	134,84	142,97	-8,14	-5,7
Tavené syry, 45 % t. v. s.	Min.	120,81	119,00	157,07	119,00	118,33	0,67	0,6
	Max.	132,00	128,15	160,69	160,69	160,69		
	Priem.	127,04	124,13	158,36	136,51	134,99	1,52	1,1

Otz - Oblasť trhu západ - Bratislavský kraj, Trnavský kraj, Trenčiansky kraj, Nitriansky kraj, Ots - Oblasť trhu stred - Žilinský kraj, Banskobystrický kraj, Otv - Oblasť trhu východ - Košický kraj, Prešovský kraj

**1 údaj nezverejňujeme (menej ako traja respondenti), ** t. v. s. - obsah tuku v sušine*

Odbytové ceny mlieka a mliečnych výrobkov v júli
Ceny zisťované v dňoch 8. - 14. 8. 2003
Ceny sa uvádzajú v Sk/liter (kg) bez DPH

Názov produktu	Cena	Otz	Ots	Otv	SR spolu	Jún	Vývoj	%
Parenica neúdená	Min.	147,65	139,00	125,00	125,00	147,00	-22,00	-15,0
	Max.	159,80	159,50	125,00	159,80	159,80		
	Priem.	155,47	156,02	125,00	145,50	155,26	-9,77	-6,3
Parenica údená	Min.	140,70	139,00	144,00	139,00	140,70	-1,70	-1,2
	Max.	147,65	164,50	144,00	164,50	164,50		
	Priem.	142,57	155,88	144,00	147,48	147,10	0,38	0,3
Oštiepok 50 % t. v. s. 500 g	Min.	121,49	109,20	157,26	109,20	121,49	-12,29	-10,1
	Max.	148,30	165,50	157,26	165,50	205,90	-40,40	-19,6
	Priem.	128,94	147,38	157,26	144,53	155,80	-11,28	-7,2
Polooštiepok neúdený	Min.	110,90	161,00	*1	110,90	110,90		
	Max.	136,94	168,90		168,90	176,00	-7,10	-4,0
	Priem.	130,70	168,36		149,53	153,85	-4,32	-2,8
Bryndza letná balená 250 g hlin. fólia	Min.	*1	120,00	*1	120,00	127,00	-7,00	-5,5
	Max.		142,40		142,40	142,40		
	Priem.		132,80		128,40	136,59	-8,19	-6,0
Bryndza letná, voľne ložená	Min.	*1	114,00	117,00	114,00	114,00		
	Max.		135,70	120,00	135,70	135,70		
	Priem.		123,11	117,71	122,94	123,11	-0,17	-0,1
Feta, 45 % t. v. s., tehla z kravského mlieka	Min.	*1	*1	*1	119,09	118,00	1,09	0,9
	Max.				122,00	122,00		
	Priem.				120,54	120,25	0,30	0,2
Feta, 45 % t. v. s., balená, z kravského mlieka	Min.	*1	*1	*1	126,00	126,00		
	Max.				132,64	132,64		
	Priem.				129,32	129,32		
Mlieko sušené plnotučné 26 %, 25 kg bal.	Min.	82,30	*1	*1	82,30	82,30		
	Max.	148,40			148,40	148,40		
	Priem.	86,77			94,14	94,28	-0,14	-0,1
Mlieko suš. odtučnené, 25 kg bal.	Min.	60,52	*1	*1	60,52	48,13	12,39	25,7
	Max.	129,44			129,44	129,44		
	Priem.	63,22			77,71	70,37	7,34	10,4

Otz - Oblasť trhu západ - Bratislavský kraj, Trnavský kraj, Trenčiansky kraj, Nitriansky kraj, Ots - Oblasť trhu stred - Žilinský kraj, Banskobystrický kraj, Otv - Oblasť trhu východ - Košický kraj, Prešovský kraj,

*1 údaj nezverejňujeme (menej ako traja respondenti), ** t. v. s. - obsah tuku v sušine

Vývoj odbytových cien mlieka a mliečnych výrobkov

Mlieko: Ceny konzumného mlieka sa v júli, okrem polotučného mlieka v PE vreckách, oslabili. Najvýraznejšie (-4,6 %) klesla odbytová cena plnotučného trvanlivého mlieka.

Jogurty: Ceny väčšiny jogurtov sa v dôsledku slabšieho letného odbytu oslabili, najvýraznejší pokles zaznamenala cena ovocného jogurtu s obsahom tuku do 45 g/l. Upevnila sa naopak, cena acidofilného mlieka (7,4 %) aj zakysanky (6 %), ktoré sa v lete dobre predávajú. Cena smotanového zákvasu klesla o 2,9 %.

Smotany: Ceny smotany sa okrem sladkej 33 % smotany na šľahanie upevnili od 0,8 % (kyslá 16 % smotana) do 7,6 % pri kyslej 12 % smotane.

Maslo: Cena masla sa výrazne upevnila: baleného o 4,6 % a v blokoch o 7,6 %.

Tvarohy: Tvaroh mäkký v 250 g balení sa udržal na predchádzajúcej cenovej úrovni (74,33 Sk/kg), upevnila sa (3,8 %) cena tučného tvarohu. V porovnaní s júnom sa mierne (-0,1 %) znížila cena 30 % hrudkového syra.

Syry – prírodné: Odbytové cena Eidamu sa v júli dramaticky oslabili: 45 % Eidam zlacnel o 6,7 % a 30 % zaznamenal až 23,3 % pád ceny.

Moravský bochnik zdražel o 4,1 %, Primátor zlacnel v porovnaní s júnom o 5,7 %.

Syry - tavené: Tavené syry so 70 % obsahom t. v. s. v júli zlacneli o 5,7 %. Odbytové ceny 45 % tavených syrov sa v porovnaní s júlom upevnili o 1,1 %.

Syry - parené: Výrazné oslabenie ceny sme počas júla zaznamenali pri neúdennej parenici, ktorá zlacnela o 6,3 %. Cena údennej parenice sa mierne (0,3 %) upevnila. Výrazne lacnejšie ako v júni sa predával aj oštiepok (-7,2 %). Polooštiepok v porovnaní s minulým mesiacom zlacnel o 2,8 %.

Bryndza a Feta: Ceny bryndze sa v priebehu júla oslabili: v 125 – 250 g balení o 6 % a voľne loženej o 0,1 %. Mierne sa upevnila cena Fety z kravského mlieka (tehla), ktorá stúpila o 0,2 %.

Sušené mlieko: V porovnaní s júnom tohto roka sa výrazne oživila cena sušeného odtučneného mlieka (10,4 %). Plnotučné sušené mlieko zlacnelo o 0,1 %.

Odbyt výrobkov: Odbyt výrobkov bol podľa informácií spracovateľov o niečo lepší ako priemerný. Prekvapivo dobre sa predávali jogurty a kyslomliečne výrobky. Predaj konzumného mlieka sa ustálil na nižšej úrovni, bol však vyrovnaný. Najlepšie sa kvôli extrémnym horúčavám predávalo trvanlivé mlieko. Zo syrov sa výborne predávali najmä parenice a korbáčky, výrazne sa zlepšil odbyt Eidamu. Veľmi dobre sa predával tvaroh a rôzne tvarohové a iné mliečne nátierky. Uspokojivý bol aj odbyt bryndze. V dôsledku väčšieho dopytu po korbáčikoch sa výborne predávala aj mliekarenská hrudka, ktorá sa používa na ich výrobu. Zvýšil sa aj dopyt po masle, ktorého cena sa vplyvom tlaku zo strany spotrebiteľov upevnila.

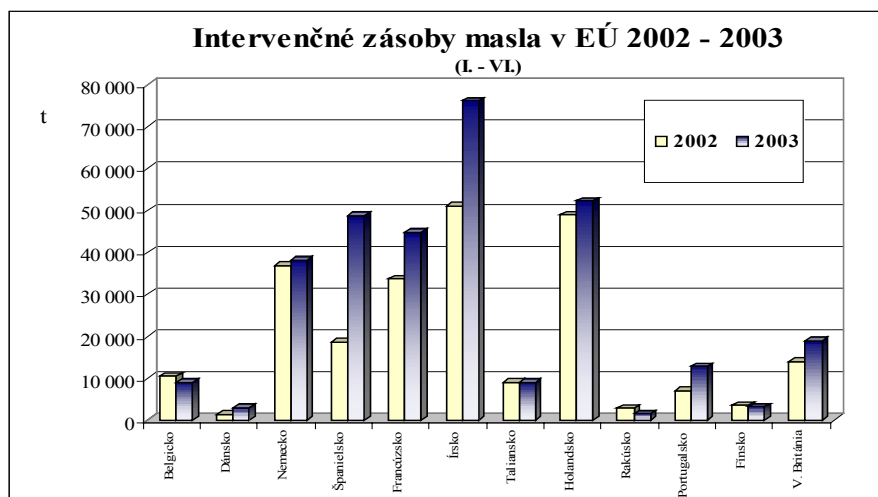
ATIS

V roku 2003 vyššie intervenčné zásoby masla v EÚ

Intervenčné zásoby masla sú tento rok v Európskej únii výrazne vyššie ako v rovnakom období minulého roka. Do 26. 6. tohto roka sa spolu skladovalo 317 638 t masla, čo bolo o 80 116 t viac (+33,7 %) skladovaného masla ako vlani. Nadpriemerný nárast intervenčných zásob je tento rok v Španielsku, ktoré skladuje až 48 689 t masla, čo je v porovnaní s minulým rokom o 160,1 % viac. V Dánsku sú o 129,2 % a v Portugalsku o 83,9 % vyššie zásoby ako vlani.

O 49,3 % vzrástli intervenčné zásoby masla v Írsku, o 32,9 % v Taliansku. Výrazne nižšie zásoby má tento rok Rakúsko, ktoré skladuje o 45,6 % menej masla ako vlani a Belgicko, kde

je v intervenčných skladoch o 14,3 % menej masla ako v rovnakom období minulého roka.

Graf: ATIS/EK

Od 12. júna tohto roka sa celkové zásoby masla v intervenčných skladoch EÚ zvýšili o 6,8 %, kým nárast za rovnaké obdobie minulého roka bol až 10,4 %.

ATIS/ZMP

Ilegálne obchodovanie s mliekom

V Španielsku sa rozšírilo ilegálne obchodovanie s mliekom, ktoré sa negatívne podieľa na poklese jeho ceny. V Španielsku sa dodalo spracovateľom a tým na trh asi 7 mil. t mlieka nad rámec oficiálnej mliečnej kvóty. Uvedené množstvo predstavuje približne 15 – 20 % objemu španielskej národnej kvóty. Vzniknutá situá-

cia vyvoláva nadmerný tlak na nákupné ceny, informoval zväz producentov mlieka Prolec. Španielske úrady uzavreli okruh podozrivých, ktorí sa zúčastňovali predaja mlieka v tomto množstve s falošnými dokladmi a deklarovali ho ako dovoz z Portugalska.

ATIS/UZPI

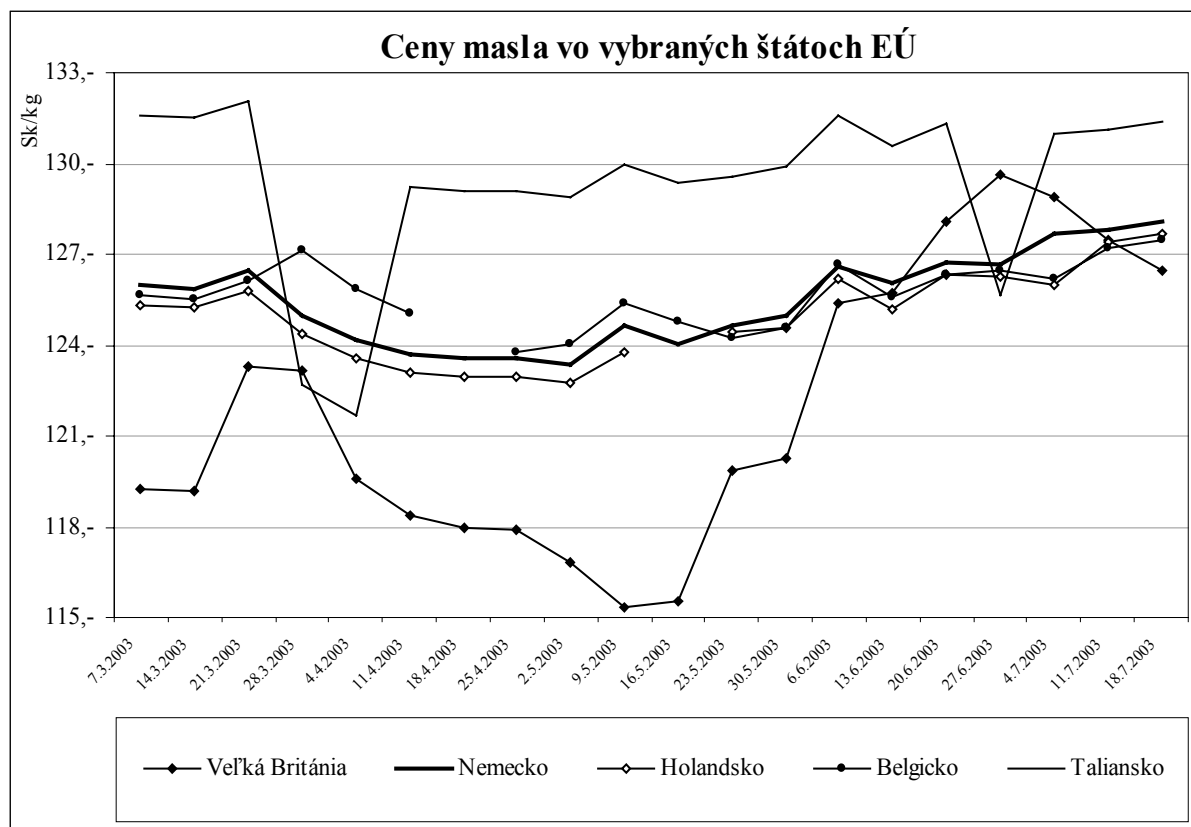
Ceny masla vo vybraných štátoch Európskej únie

v Sk/kg

Dátum	V. Británia	Nemecko	Holandsko	Belgicko	Francúzsko	Taliansko	Španielsko
7. 3. 2003	119,27	125,97	125,34	125,63	123,67	131,61	118,20
14. 3. 2003	119,19	125,88	125,26	125,55	123,59	131,52	118,12
21. 3. 2003	119,70	126,43	125,80	126,09	124,12	132,09	118,64
28. 3. 2003	123,12	124,98	124,36	127,14	122,70	130,58	-
4. 4. 2003	119,57	124,15	123,53	125,88	121,68	129,71	-
11. 4. 2003	118,34	123,72	123,10	125,03	121,05	129,26	-
18. 4. 2003	117,97	123,54	122,92	-	120,87	129,07	-
25. 4. 2003	117,93	123,55	122,94	123,76	120,89	129,09	-
2. 5. 2003	116,85	123,39	122,78	124,01	120,32	128,92	-
9. 5. 2003	115,34	124,61	123,78	125,35	121,31	129,97	-
16. 5. 2003	115,56	124,03	169,41	124,76	120,74	129,36	-
23. 5. 2003	119,86	124,61	124,45	124,24	120,91	129,55	-
30. 5. 2003	120,29	124,98	124,56	124,60	121,68	129,92	-
6. 6. 2003	125,41	126,60	126,18	126,68	123,25	131,61	-
13. 6. 2003	125,72	126,04	125,21	125,58	122,31	130,60	-
20. 6. 2003	128,11	126,74	126,32	126,32	122,99	131,33	-
27. 6. 2003	129,66	126,69	126,27	126,48	123,15	125,65	-
4. 7. 2003	128,90	127,67	126,01	126,21	122,89	131,00	-
11. 7. 2003	127,46	127,80	127,38	127,17	123,43	131,13	-
18. 7. 2003	126,46	128,07	127,65	127,44	123,68	131,40	-

Ceny z AgE sú prerátané aktuálnym kurzom NBS

Zdroj : Agra Europe

Graf: ATIS

Maslo: Z mliekarne bez DPH, ale v Nemecku z veľkoobchodu. Veľ. Británia: anglické 80 % tuk, blok, solené, zo skladu; národný priemer nebaleného výberového masla v Nemecku, Holandsku, Belgicku,

Dánsku, národný priemer pre stupeň I nebaleného vo Francúzsku; Miláno - cena pre jemné odstredené maslo v Taliansku; pre Írsko zo skladu po subvencii; Španielsko: cena z výroby podľa Nariadenia č. 1547/87.

Ceny mlieka a mliečnych výrobkov vo svete

Krajina	Druh produktu	Mena					Mesačná zmena cien v %	Cena (Sk/kg)
			Pred mes.	Pred týžd.	Akt. cena	Ku dňu		
MASLO 82 %								
USA		USD	2,48	2,68	2,69	25. 7.	8,5	98,63
V. Británia		GBP	3,08	3,08	3,00	18. 7.	-2,6	177,69
Nemecko		EUR	3,07	3,07	3,07	30. 7.	0,0	92,31
Holandsko		EUR	3,03	3,08	3,08	30. 7.	1,7	83,38
Francúzsko		EUR	2,96	2,98	2,98	27. 7.	0,7	125,19
Oceánia		USD	1,26	1,26	1,30	18. 7.	3,2	48,27
SYRY								
USA	Čedar, blok	USD	2,74	3,31	3,32	25. 7.	21,2	118,75
V. Británia	Čedar, 20 kg blok	GBP	2,05	2,05	2,05	18. 7.	-	117,98
Nemecko	Gouda 45-48 % t. v. s.	EUR	3,02	3,02	3,02	30. 7.	-	126,51
	Ementál 45 % t. v. s.	EUR	4,05	4,05	4,05	30. 7.	-	169,66
	Tylžský 45 % t. v. s.	EUR	3,83	3,83	3,83	30. 7.	-	160,45
Taliansko	Parmigiano Reggiano	EUR					-	
Oceánia	Čedar, blok	USD	1,83	1,83	1,85	18. 7.	1,1	66,17
ODTUČNENÉ SUŠENÉ MLIEKO								
USA	spray	USD	1,85	1,85	1,85	25. 7.	-	67,83
Nemecko	ADMI Extra	EUR	2,06	2,07	2,07	30. 7.	0,5	86,95
Holandsko	spray	EUR	1,99	2,01	2,01	23. 07.	1,0	84,95
Francúzsko	spray	EUR	2,00	2,00	2,02	20. 7.	1,0	84,62
V. Británia		GBP	1,41	1,41	1,41	16. 6.	-	82,60
Oceánia		USD	1,70	1,70	1,70	18. 7.	-	63,12
PLNOTUČNÉ SUŠENÉ MLIEKO 26 % t. v. s.								
Nemecko		EUR	2,49	2,49	2,49	30. 7.	-	104,59
Holandsko		EUR	2,42	2,45	2,47	23. 7.	2,1	104,40
Francúzsko		EUR	2,36	2,40	2,42	20. 7.	2,5	101,38
Oceánia		USD	1,75	1,75	1,74	18. 7.	-0,6	72,89

Vysvetlivky:

Ceny masla: Nemecko - veľkoobchodná cena - Hamburg; Veľká Británia - veľkoob. cena - Londýn; Holandsko, Francúzsko - cena platená prvovýrobcem; **Ceny syra:** Nemecko - veľkoobchodná cena - Hamburg, Kempten, Veľká Británia - veľkoob. cena - Londýn, Francúzsko - burzová cena Rungis, Holandsko - burzová cena Leeuwarden, USA - veľkoobchodná cena **Ceny sušeného mlieka:** Nemecko - podľa ZMP; Francúzsko - cena platená prvovýrobcem i veľkoobchodná; Holandsko, Belgicko - cena platená prvovýrobcem; USA - cena FOB Východné pobrežie. **ADMI EXTR.** - mlieko podľa normy American Dry Milk Institute, špecifikácia mlieka: obsah tuku 1,25 %, obsah vody 4 %, rozpustnosť 1,25 ml, kyslosť 0,15 %, stupeň znečistenia - A/B, počet baktérií 50 tis./ml, * Prepočet na SKK aktuálnym kurzom NBS k uvedenému dátumu

Ceny masla vo svete sa upevnili

V USA sa v priebehu mesiaca cena masla zvýšila o 8,5 %. V EÚ sa cena upevnila o 1,7 % v Holandsku a o 0,7 % vo Francúzsku. Vo V. Británii klesla o 2,6 %. Zvýšenie zaznamenali aj v Oceánii (3,2 %). V USA sa výrazne upevnila cena Čedaru (21,2 %), v Oceánii vzrástla cena počas mesiaca o 1,1 %. V štátoch EÚ pozorujeme výraznú stagnáciu cien syrov, ktoré ostali na predchádzajúcej úrovni. Mierne oživenie cien syrov sa očakáva po skončení letnej sezóny.

Ceny sušeného odtučeného mlieka stagnovali v USA aj v Oceánii. V EÚ nastalo mierne oživenie cien v Nemecku (0,5 %). O 1 % stúpili ceny v Holandsku aj vo Francúzsku.

Cena sušeného plnotučného mlieka sa o 0,6 % oslabila v Oceánii. V Holandsku sa výrazne zvýšila (2,1 %), vo Francúzsku stúpila v priebehu mesiaca júl o 2,5 %.

ATIS

Nákupné ceny mlieka v Českej republike
v Kč/l, nákup mlieka v tis. l

	Jún 2002	Máj 2003	Jún 2003	Rozdiel 2003/2002	Index 2003/2002	Index pred. mes. = 100
Cena Q. trieda	7,81	7,82	8,23	-0,42	94,90	99,87
Cena I. trieda (vrátane Q.)	7,75	7,78	8,14	-0,39	95,21	99,61
Priemerná cena	7,69	7,72	8,08	-0,39	95,17	99,61
Nákup mlieka v Q. triede	76 829	92 447	86 435	-9 606	88,89	83,11
Nákup mlieka v I. triede	211 245	222 757	211 273	-28	99,99	94,83
Nákup spolu	216 830	227 516	217 611	-781	99,64	95,30

Zdroj: Oddělení státní statistické služby MZe ČR
Odbytové ceny výrobkov v ČR
Kč/l (kg)

Výrobok	Jún 2002	Máj 2003	Jún 2003	Rozdiel 2003/02	Index 2003/2002	Index pred. mes. = 100
Mlieko polotučné trvan., krabica	9,96	10,15	11,24	-1,28	88,61	98,13
Mlieko odtučené trvan., krabica	9,37	9,40	10,69	-1,32	87,65	99,68
Mlieko polotučné PE vrečko	9,84	9,64	10,07	-0,23	97,72	102,07
Mlieko odtučené, krabica	10,10	10,26	11,08	-0,98	91,16	98,44
Maslo čerstvé 250 g balenie	76,27	75,66	75,67	0,60	100,79	100,81
Maslo bloky	72,05	71,98	77,00	-4,95	93,57	100,10
Tvaroh mäkký 250 g	41,71	41,88	43,41	-1,70	96,08	99,59
Eidamská tehla 30 %	79,44	81,70	90,09	-10,65	88,18	97,23
Eidamská tehla 45 %	80,73	89,76	98,07	-17,34	82,32	89,94
Sušené mlieko odtučené, 25 kg	51,49	52,20	48,09	3,40	107,07	98,64
Sušené mlieko plnotučné, 25 kg	60,72	57,93	52,98	7,74	114,61	104,82

Zdroj: Oddělení státní statistické služby MZe ČR
Odbytové ceny spracovateľov mlieka a mliečnych výrobkov v Poľsku
PLN/l (kg)

Výrobok	21. 6. 2003	29. 6. 2003	27. 7. 2003	Týždenný vývoj cien (%)
Konz. mlieko 2%, fólia	1,10	1,08	1,07	-0,46
Konz. mlieko 2-2,5 %, krabica	1,66	1,62	1,62	-1,46
Sušené odtučené mlieko	5,78	5,71	5,70	-2,35
Maslo balené	8,73	8,76	9,00	1,44
Maslo v blokoch	7,99	7,95	8,41	1,83
Eidam, 45 % t. v. s.	9,04	9,05	9,11	1,27
Smotana, 18 %	4,22	4,60	4,24	-14,55
Jogurt ovocný, 150 g	3,74	4,48	4,36	3,22
Tvaroh form. polotuč.	6,73	6,84	6,77	-0,32

Zdroj: FAMMU/GISIPAR
Príplatok za extra kvalitu surového kravského mlieka v Poľsku

Od začiatku mája tohto roka dostávajú poľskí poľnohospodári kvalitatívny príplatok za 1l mlieka extra kvality 0,07 PLN (1,61 centa). Na začiatku roka znížilo poľské ministerstvo poľnohospodárstva kvalitatívny príplatok na 0,04 PLN (0,92 centa) za 1 l mlieka. Zástupcovia mliekarenského sektora sú toho názoru, že v dôsledku zavedenia príplatku by mohol podiel extra kvality mlieka na produkcii klesnúť. Poľsko sa v decembri minulé-

ho roka dohodlo na národnej kvóte 8,9 mil. t (nákup mliekaťami) a na priamy predaj by mal byť objem kvóty 464 tis. t.

V roku 2002 bol objem nakúpeného mlieka extra kvality 8,8 mil. t v porovnaní s 8 mil. t v roku 2001. Od roku 2007 sa bude môcť na trhu uplatniť len mlieko extra kvality.

ATIS/ZMP
Subvencie v rámci dohôd GATT 2002/03

V rámci dohôd GATT boli v hospodárskom roku 2002/03 v EÚ vyplatené exportné subvencie v hodnote 1,58 mld. EUR, čo bolo najviac za posledné 3 roky. Dodatočný finančný limit bol využitý len na 70 %. Úmerne vzrástli exporty vo všetkých GATT kategóriách. Syrov sa v rámci dodatočného kontingentu vyviezlo 319 tis. t. Do-

datočný kontingent na vývoz masla bol využitý na 74 %. Z EÚ sa vyviezlo 294 tis. t masla. Pri sušenom odtučenom mlieku sa limity využili na 81 percent. V skupine ostatných mliečnych výrobkov sa vyviezlo so subvenciami 89 %.

ATIS/ZMP

Nákupné ceny kravského mlieka v Maďarsku
v HUF/l

	Máj 2002	Apríl 2003	Máj 2003	Index 04. 2003/2002	Priem. cena v Sk/l*
Extra	72,95	72,62	72,11	98,84	12,06
Extra zníž. *	64,03	67,69	69,33	108,28	11,60
Neštandard	48,36	48,35	48,37	100,03	8,09
Priemer	71,58	71,75	71,16	99,41	11,90

Zdroj: AKII – PIAC Budapešť
Ceny prerátané priemerným kurzom NBS za mesiac máj 2003, 100 HUF = 16,727 SKK
*Poznámka: *Extra zníž. = 1., 2. a 3. trieda spolu*
Odbytové ceny mlieka a mliečnych výrobkov v Maďarsku
v HUF/l, kg

	Máj 2002	Apríl 2003	Máj 2003	Index 03. 2003/2002	Priem. cena v Sk/l*
Konzum. mlieko 2,8 %, PE vrecká	109,81	109,55	108,06	98,41	18,08
Mlieko trvanlivé 2,8 %	137,44	133,14	131,69	95,81	22,03
Maslo 80 %	852,95	785,90	758,29	88,90	126,84
Tvaroh.	575,17	552,21	545,07	94,77	91,17
Smotana kyslá 20 %, 1 kg	285,76	263,72	274,91	96,20	45,98
Jogurt biely	285,76	263,72	274,91	96,20	45,98
Jogurt ovocný	-	-	227,89	-	38,12
Sušené mlieko plnotučné	-	-	459,54	-	76,87

Zdroj: AKII – PIAC Budapešť
Ceny prerátané priemerným kurzom NBS za mesiac máj 2003, 100 HUF = 16,727 SKK
Nákupné ceny mlieka v Estónsku ^{1/}
v EEK/kg

	Apríl 2003	Máj 2003	Jún 2003	Júl 2003	Cena v Sk/kg
Mlieko prémiovej kvality	2,74	2,74	2,74	2,73	7,35
Mlieko 1. triedy	2,22	2,22	2,22	2,25	6,06
Priemerná cena *	2,68	2,68	2,69	2,68	7,22

^{1/} Vážený priemer za mlieko s obsahom tuku 3,5 % a bielkovín 3 %
**Ceny prerátané aktuálnym kurzom za mesiac jún 2003, 1 EEK = 2,693 SKK*
Zdroj: Eesti Konjunkturiinstituut
Spracovateľské ceny mlieka a mliečnych výrobkov v Estónsku
v EEK/kg

	Apríl 2003	Máj 2003	Jún 2003	Júl 2003	Cena v Sk/kg
Mlieko konzumné 2,5 %	4,38	4,86	4,38	4,39	11,82
Mlieko plnotučné 3,5 %	5,67	-	5,67	5,68	15,30
Maslo	29,99	38,25	30,13	29,16	78,53
Eidam	41,30	-	41,68	40,51	109,09
Sušené mlieko	32,00	-	31,33	31,67	85,29
Sušené odtučnené mlieko	25,00	-	25,00	25,25	68,00

** Ceny prerátané aktuálnym kurzom za mesiac júl 2003, 1 EEK = 2,693 SKK*
Zdroj: Eesti Konjunkturiinstituut

Zahraničný obchod s mliekom a mliečnymi výrobkami v SR od 1. 1. do 29. 7. 2003

Položka col. sadzobníka	Dovoz		Vývoz		Saldo	
	t	v tis. Sk	t	v tis. Sk	t	v tis. Sk
0401 Mlieko a smotana nezahustená, nesladená	697	29 972	26 065	389 220	25 368	359 248
0402 Mlieko a smotana zahustené alebo sladené	2 216	160 657	6 824	337 030	4 608	176 373
0403 Cmar, kyslé mlieko a smotana, jogurt, kefir	6 233	206 799	7 137	215 369	904	8 570
0403 10 Jogurt	3 976	132 659	6 040	204 443	2 064	71 784
0405 Maslo a iné tuky z mlieka	1 352	89 160	1 540	96 185	188	7 025
0405 10 Maslo	1 254	77 796	1 540	96 185	286	18 389
0406 Syry a tvaroh	2 740	280 334	8 484	881 565	5 744	601 231

Zdroj: Colné riaditeľstvo SR

Od januára do konca júla tohto roka sme dosiahli kladné saldo v obchodovaní s mliečnymi výrobkami. V skupine CS syry a tvaroh bola hodnota salda 601,23 mil. Sk, od 1. 7. tohto roka sa zvýšila o 80,39 mil. Sk. Pri vývoze tekutého mlieka a smotany bola hodnota salda 359,25 mil. Sk, od začiatku júla stúpila o 40,14 mil. Sk. Pri sušenom mlieku sme dosiahli pozitívnu bilanciu 176,37 mil. Sk, v porovnaní s minulým sledovaným obdobím vzrástla o 32,79 mil. Sk.

V obchodovaní s kyslomliečnymi výrobkami sme dosiahli kladné saldo 8,57 mil. Sk, v porovnaní s obdobím do 1. júla tohto roka sa však saldo zhoršilo o 7,62 mil. Sk. Pri jogurtoch bola bilancia 71,78 mil. Sk. Od predchádzajúceho termínu (1. 7. 03) sa jeho hodnota zvýšila o 1,38 mil. Sk.

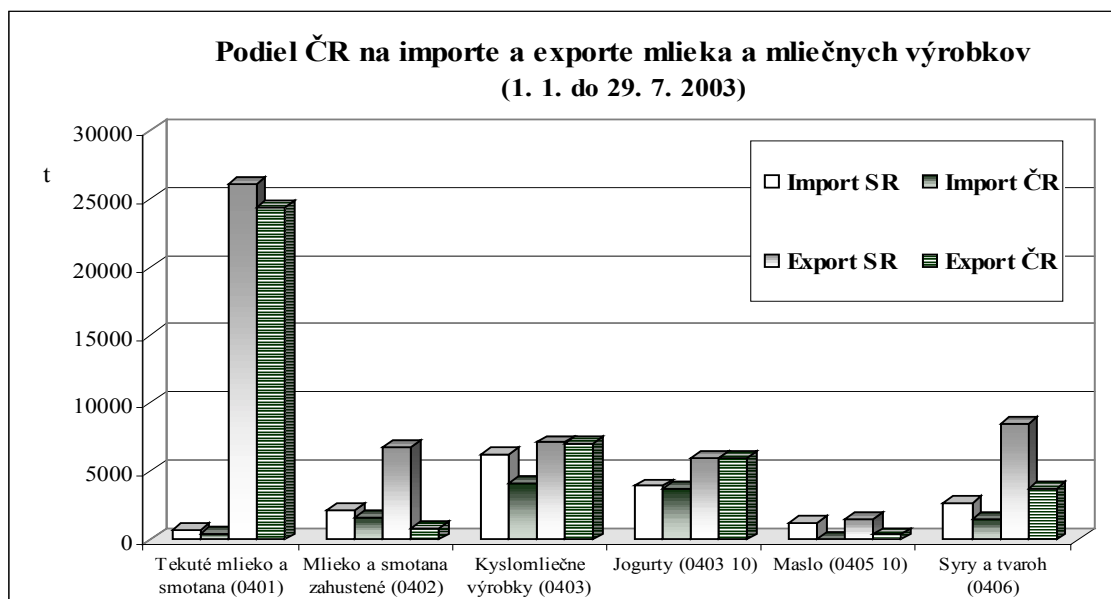
V obchodovaní s maslom sme dosiahli kladné saldo 18,39 mil. Sk, od 1. 7. stúpila jeho hodnota o 13,53 mil. Sk

Podiel ČR na zahraničnom obchode SR s mliečnymi výrobkami (1. 1. do 29. 7. 2003)

Položka CS	Import (SK) (CR v %)	Export (SK) (CR v %)	Obrat (SR) tis. Sk	Podiel na obrate (CR v %)
0401	58,8	91,7	419 192	89,4
0402	81,0	6,2	497 687	30,3
0403	68,8	97,7	422 168	83,6
0403 10	93,9	99,1	337 102	97,0
0403 90	24,0	72,9	85 066	30,2
0405	5,9	38,3	185 345	22,7
0405 10	2,9	38,3	173 981	22,5
0406	54,1	50,4	1 161 899	51,3

Celkový obrat zahraničného obchodu bol do 29. júla tohto roka pri tekutom mlieku a smotane 419,19 mil. Sk, podiel ČR bol 89,4 %. Na obrate v obchodovaní s kyslomliečnymi výrobkami bol podiel ČR 83,6 %, pričom pri jogurtoch bol podiel ČR na obrate až 97 %. V obchodovaní s maslom bol podiel ČR na celkovom obrate 22,5 % a pri syroch 51,3 %.

ATIS

Graf: ATIS

Klesajúci zisk z produkcie syrov v Európskej únii

Na trhu syrov dosiahli ceny niektorých štandardných typov syrov takú nízku úroveň, aká nebola už veľmi dlho. Príčinou je aj v roku 2003 vzrastajúca produkcia syrov, ktorej nezodpovedá dopyt na domácom trhu, ani úroveň exportu. Zvýšil sa aj import syrov z tretích krajín, preto je možné v najbližších mesiacoch predpokladať len pomalé zotavovanie sa na trhu syrov v EÚ.

Zvýšená produkcia

Cenový vývoj na trhu syrov v EÚ je nejednotný a pri tvrdých a prírodných syroch je poznačený výrazným oslabením cien. Ceny sa pohybujú na skutočne historickom minime. Uvedený vývoj viedol v konečnom dôsledku v predchádzajúcich mesiacoch k tomu, že odbytové možnosti neboli schopné absorbovať nadmerné množstvo ponuky, čím sa zároveň neúmerne zvýšila aj konkurencia na strane predajcov syrov. Nárast produkcie syrov súvisel aj s tým, že v skorých jarných mesiacoch sa museli využiť všetky kapacity na spracovanie mlieka, čím zároveň výroba syrov nezodpovedala momentálnej spotrebe.

Medzitým sa viaceré podniky pokúsili znížiť produkciu syrov s klesajúcim nakúpeným množstvom mlieka, aby sa tak zmenšili zásoby syrov v dozrievacích skladoch na štandardnú úroveň. Počas prvých 4 mesiacov sa vyrobilo v EÚ 39 tis. t syrov, čo bolo o 1,8 % viac ako pred rokom. V máji sa už obmedzila výroba v Nemecku. Od januára do apríla sa zvýšila výroba syrov v Nemecku o 22 tis. t, čo bolo viac ako polovica celkového nárastu produkcie v EÚ. Výrazne viac syrov sa vyrobilo aj v Dánsku, Írsku, Holandsku, Španielsku aj Rakúsku. Nezmenená zostala produkcia vo Francúzsku, výrazne klesla vo Veľkej Británii.

Keby sa podarilo udržať klesajúci trendu v produkcii, by bolo možné nadmerné zásoby odbúrať. Produkcia syrov rastie teraz dlhodobo pomalšie ako spotreba. Časť nárastu spotreby sa môže pokryť aj stúpajúcim importom syrov. Priestor na zotavenie produkcie syrov EÚ sa vytvorí vždy až vtedy, keď je možné vyviezť vyššie objemy syrov na exportné trhy.

Dopyt sa vyvíja priaznivo

Dopyt po syroch v EÚ sa však vyvíja priaznivo. Má stabilný priebeh a sleduje mierne stúpajúci trend, predovšetkým prevažne v oblastiach, v ktorých sa výrobky po vyrobení relatívne rýchlo predávajú. Ide predovšetkým o

odbyt pre spracovateľov, baliace a zásobovacie firmy a diskontné predajne.

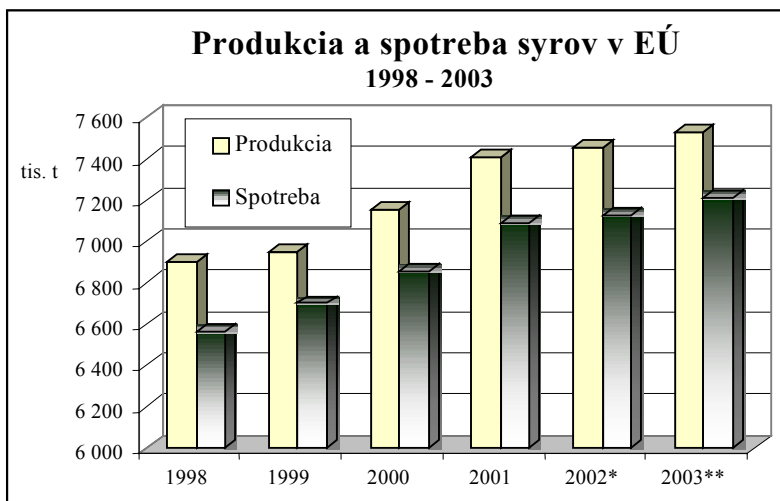
Tak sa znižuje zisk z predaja značkových výrobkov, ale aj z originálnych produktov. To však neznamená, že tie nemajú výhodné uplatnenie sa na trhu. Zvýšené úsilie o registráciu ďalších originálnych mliečnych produktov na európskom trhu svedčí o kvalitách originálnych výrobkov.

Vyšší export syrov

Dopyt sa vyvíjal priaznivo nielen na domácom trhu EÚ, ale aj na exportných trhoch, predovšetkým v Rusku, v balkánskych štátoch a v severnej Afrike. Do Ruska mohol vzrásť dovoz syrov aj z dôvodu diskusie o zavedení cla aj na mliečne výrobky.

Obchod s USA je veľmi náročný, spotreba importovaných syrov tam sotva stúpne. Viac syrov sa predalo aj vo východnej Ázii. Trhy tam však podliehajú silnej konjunktúre. Obrat s východoázijskými štátmi by bol pravdepodobne ešte vyšší, keby sa v priebehu posledných mesiacov nevyskytla epidémia vírusu SARS a nespomalil by sa tak hospodársky rast. Nízke ceny na exportných trhoch však povedú iste k vyššej konkurencieschopnosti ako na domácom trhu.

Vnútny trh EÚ sa začína stabilizovať, hlavne pri masle a sušenom odtučnenom mlieku, na relatívne nízkej cenovej úrovni. Ďalší cenový vývoj syrov v druhej polovici roka tým

bude silno ovplyvnený. Najprv sa však musia znížiť zásoby syrov, aby sa na strane kupujú-

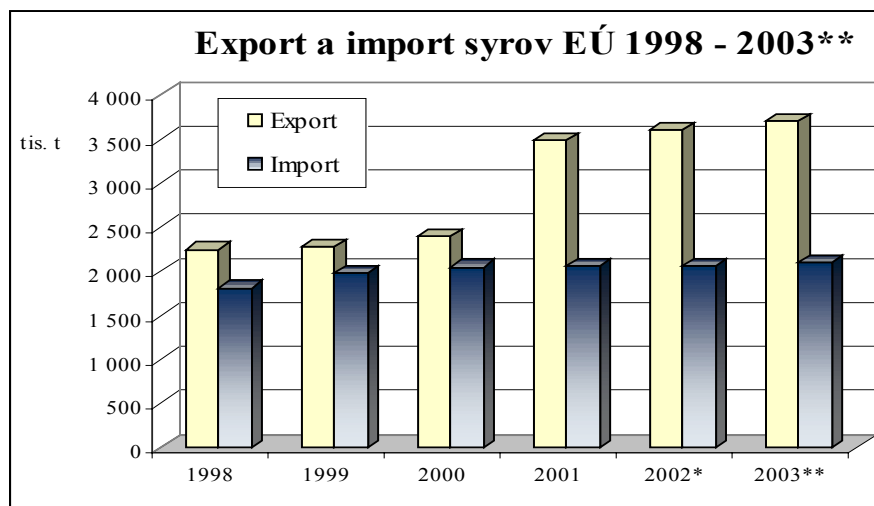
cich prejavila ochota rokovať o cenách, čo sa prejaví najskôr až koncom dovolenkovej sezóny.

Vyšší bol aj dovoz syrov do EÚ

Import syrov do Európskej únie vzrástol a tento trend sa určite udrží aj naďalej. Viac syrov sa dováža na trh EÚ hlavne na spracovanie, väčšinou z východnej Európy, čo viedlo k oslabeniu cien štandardných typov syrov.

Zisk z produkcie syrov sa výrazne znížil

Všetky uvedené faktory a zapríčinili, že spracovanie mlieka na syry bolo relatívne slabšie hodnotené. Dokonca ani vedľajší produkt – srvátka nepriniesla žiadany zisk, pričom srvátka pomáhala niekoľko rokov zvýšiť zisk z výroby syrov. Momentálne sa ceny srvátky v EÚ pohybujú na najnižšej úrovni od roku 1990. Oživenie cien srvátky sa tiež očakáva až počas druhej polovice roka.

Poznámka: * odhad, ** prognóza

Pocítili to najmä francúzski producenti, ktorí sú síce veľkými predajcami špecialít, ale majú aj širokú ponuku štandardných typov syrov. Najmä tie postihol silný tlak konkurencie práve na talianskom trhu.

Opäť sa však potvrdilo, že produkcia syrov nasleduje - aj keď s istým oneskorením ostatné oblasti mliekarenskej výroby. Pri masle a sušenom odtučnenom mlieku nastala istá stabilizácia cenových pomerov, predovšetkým však na úrovni, ktorá je len nepodstatne nad úrovňou intervencie. V produkcii

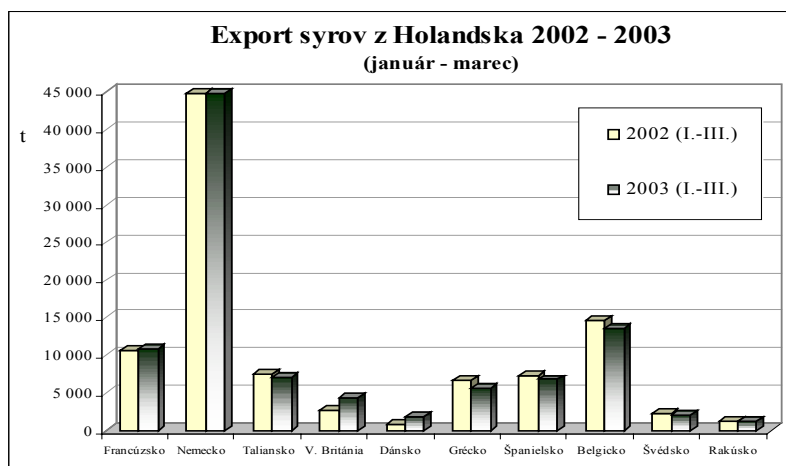
syrov to však ešte nejaký čas potrvá, kým sa situácia celkovo stabilizuje na prijateľnej ceneovej úrovni.

ATIS/ZMP

Export syrov z Holandska mierne stúpol

Z Holandska sa vyviezlo v 1. štvrtroku 2003 spolu 116 722 t syrov, čo bolo o 0,2 % viac ako v rovnakom období 2002. Viac syrov sa vyviezlo do štátov EÚ, pričom export do tretích krajín mierne poklesol. Približne 85 % holandského exportu smeruje do iných štátov EÚ, v uvedenom období predstavoval celkový objem 99 587 ton, čo bolo o 03 % viac ako pred rokom. Najväčším odberateľom holandských syrov je Nemecko, kam smerovalo až 44 800 t syrov a zachovala sa tak úroveň minulého roka. Viac tovaru (4 449 t) odobrala Veľká Británia, kam sa vyviezlo o 1 741 t viac ako vlani. Najväčší nárast bol v exporte do Dánska, ktorý sa zvýšil o 112,8 % na 1 875 t. Vývoz do tretích krajín

bol o niečo nižší ako v rovnakom období minulého roka, klesol na 17 135 t.

Graf: ATIS

V roku 1996 bol podiel Holandska na exporte syrov z EÚ 23,7 %, v roku 2001 sa vyviezlo z Holandska 19,7 % syrov EÚ.

ATIS/ZMP

Mliekarenský priemysel na Ukrajine má perspektívu

Mliekarenský sektor sa podieľa na celkovej poľnohospodárskej produkcii približne 15 %, má rovnakú dôležitosť v živočíšnej výrobe ako produkcia obilnín v rastlinnej výrobe.

Trh s mliekom a mliečnymi výrobkami patrí v ukrajinskom potravinárskom hospodárstve medzi rastúce trhy. Produkcia ukrajinských mliekarní sa v prepočte na mlieko podľa jednotlivých odhadov v roku 2002 zvýšila o 10 – 15 % na približne 1,1 mld. t. Percento nárastu by sa malo podľa odhadu expertov aj v najbližších 10 rokoch pohybovať na úrovni 10 %.

Najväčší podiel na expanzii mliekarenskeho sektora majú jogurty, tvarohové výrobky a miešané mliečne nápoje. Vychádzajúc z predaného množstva výrobkov mala štruktúra predaja v roku 2002 nasledovné zloženie: Tradičná skupina výrobkov tvorila 69 – 70 % (sem patria: konzumné mlieko, kefir, cmar, kyslá smotana, syry a tvaroh), trváce mliečne výrobky a sušené mlieko tvorili 7 %, mliekarenské bio-výrobky 13 až 14 %, výrobky zo skupiny dezertov mali 9 až 10 % podiel na predaji.

Horeuvedené množstvo mliečnych výrobkov predstavovalo na spotrebiteľskej úrovni obrat s celkovou hodnotu približne 2 mld. hrivien (330 mil. EUR). Najlepšie sa predávali jogurty, tvarohové dezerty, sterilizované mlieko a kyslomliečne nápoje, ako aj mäkké a tavené syry. Medziročný nárast odbytu uvedených segmentov výrobkov bol 25 – 30 %. Podiel mlieka a mliečnych výrobkov vrátane nápojov v potravinovom koši priemerného ukrajinského spotrebiteľa sa medzitým priblížil 30 %, čím dosiahol podiel na úrovni západoeurópskych štátov.

Optimizmus z nárastu v ukrajinskom mliekarkstve kalia zlé prognózy úrody 2003. Pri obilninách a iných poľných plodinách budú hektárové úrody výrazne nižšie ako pred rokom. Sú obavy, že nedostatok krmovín a ich zdraženie bude mať za následok zníženie počtu dobytka, medzitým aj dojníc (v júni 2003 bol počet dojníc 4,7 mil. ks).

Na Ukrajine má import na porovnanie iba podradný význam. V roku 2002 dosiahol dovoz mliečnych výrobkov v prepočte na mlieko 15 tis. t, celková hodnota dovozu bola asi 21,4 mil. USD. Dovozná kvóta tvorila tak kvantitatívne takmer 1,5 %. Vo finančnom vyjadrení bol jej podiel asi 7 %. Dovážali sa najmä kyslomliečne a cmarové výrobky, hodnota importu tejto skupiny výrobkov predstavovala asi 13,7 mil. USD, čo bolo až 64 % celkovej hodnoty importu. Najsilnejšie zastúpenie na dovoze mliečnych výrobkov mali firmy Danone, Ehrmann a „Wimm-Bill-Dann.“

Ukrajinský mliekarenský sektor sa doteraz spoliehal na silný domáci dopyt, na zahraničných trhoch je sotva zastúpený. Menšie množstvá vyviezol minulý rok do Moldavska. V mliekarenskej obci sa ozývajú hlasy, že vysoká, štátom regulovaná, nákupná cena mlieka pôsobí brzdiaco na rozvoj zahraničného obchodu s mliečnymi výrobkami. Od vyššieho exportu odrádzajú aj vysoké dopravné náklady, ako aj nákladná certifikácia výrobkov. Kvalita mlieka dodávaná od prvovýrobcov na Ukrajine zostáva často len želaním. Na trhoch okolitých krajín je nadbytok ponuky kvalitného mlieka. Napriek mnohým ťažkostiam sa podarilo viacerým podnikom certifikovať niektoré výrobky, medziinými aj veľkomliekarni „Galakton“ a úspešne ich umiestniť na ruskom trhu.

V polovici roku 2003 bolo na Ukrajine si 350 mliekarní, z toho bolo asi 20 veľkých podnikov. Stupeň koncentrácie v mliekarenskom sektore je vysoký: 10 najväčších podnikov tvorilo v roku 2002 spolu asi 50 % celkových zásob, 80 najväčších podnikov asi 90 %. Experti predpokladajú, že proces koncentrácie sa v budúcnosti zrýchli. Pri preberaní a fúzii firiem bude mať ako aj doteraz rozhodujúcu úlohu ruský kapitál. Okrem toho majú záujem o ukrajinský mliekarenský trh aj západné nadnárodné koncerny, z čoho môžu v krátkom čase odvíjať aj prvé priame investície. V dlhšom časovom horizonte možno predpokladať, že po koncentracii a konsolidácii sektora bude asi 10 veľkých spracovateľov mlieka nadbytočných.

Expanzia ruských podnikov na ukrajinskom trhu viedla k ustarostenej reakcii na ukrajinskej strane. S ochrannými dovoznými opatreniami alebo zákonmi zo strany ukrajinskej vlády zatiaľ netreba rátať. V najbližších rokoch sa očakáva, v dôsledku veľkej koncentrácie v ukrajinskom obchode, silnejúci tlak veľkoobchodnej a spotrebiteľskej úrovne na priemyselne spracovateľské ceny produktov. Odbyt výrobkov cez siete hypermarketov a diskontných predajní je zatiaľ na Ukrajine na začiatku

Podiel hypermarketov a diskontu na maloobchodnom predaji mliečnych výrobkov v roku 2002 bol podľa odhadov ešte len asi 10 percent.

Veľa mliekarní – podniky všetkých veľkostí – potrebujú naliehavo modernizáciu. Financovanie investícií je sťažené vysokými úrokmi a krátkodobosťou úverov. Nadbytok mlieka v lete a nedostatok od poľnohospodárskych prvovýrobcov v zimných mesiacoch mali za následok veľké sezónne cenové poklesy na nákupnej úrovni a zmenšenie zisku spracovateľov mlieka.

Produkcia mlieka silne klesla

Celková produkcia mlieka na Ukrajine klesla z viac ako 24,5 mil. t v roku 1990 na 12,6 mil. t v roku 2000. Nárast produkcie bol zaznamenaný na menších farmách a hospodárskych dvoroch z 5,9 mil. t (1990) na 8,9 mil. t (2000), čo bolo zvýšenie o viac ako 53 %. V roku 2000 sa na menších farmách a hospodárskych dvoroch produkovalo viac ako 70 % mlieka na Ukrajine.

Mliekarne nie sú plne využité

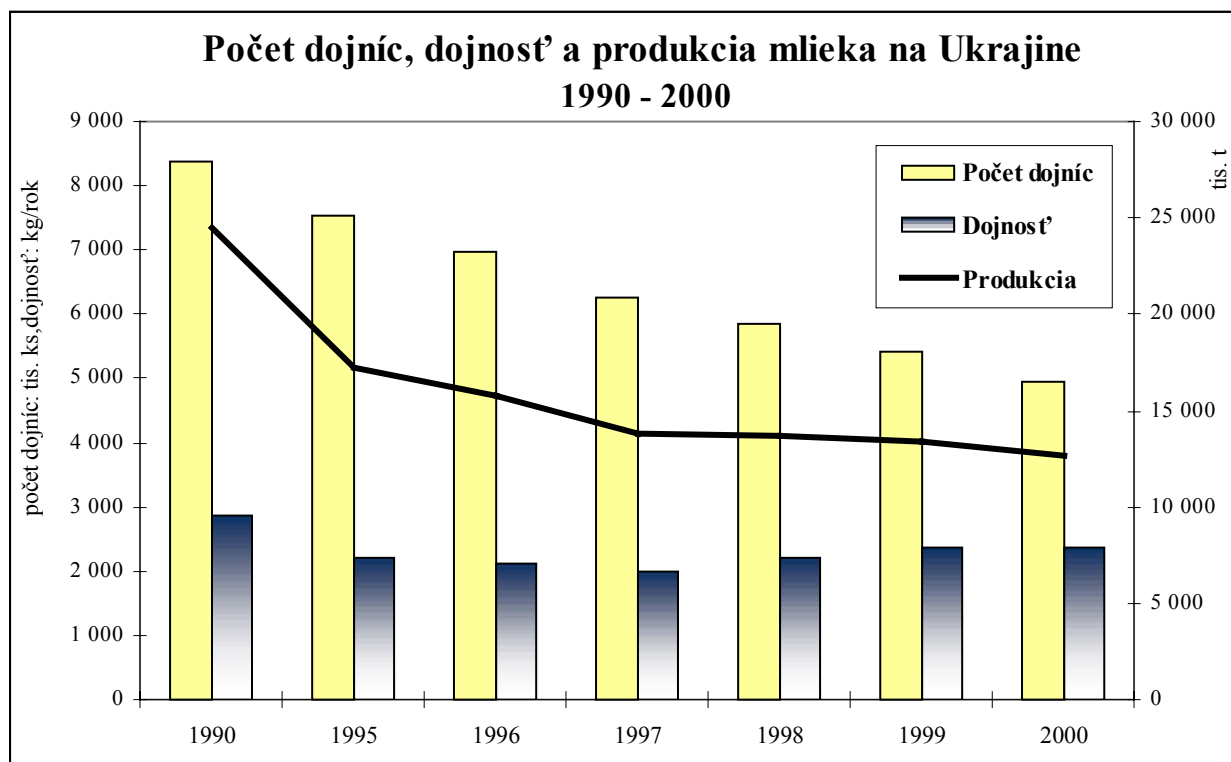
Spracovateľské kapacity ukrajinských mliekarní sú asi na úrovni 20 mil. t ročne. Reálne vyťaženie spracovateľských kapacít sa však pohybuje asi len na úrovni 25 %. Kapacitné vyťaženie priemerne úspešných podnikov do-

sahuje v lete 50 až 75 % a v zime len 30 až 50 percent. Veľkokapacitné mliekarne sú využívané oveľa menej. Firma „Galaton OAG“ má kapacitu projektovanú na 800 t/deň, avšak spracuje denne len 280 t mlieka. Zrušením rajonizácie v nákupe mlieka jednotlivými mliekarnami vznikla silná konkurencia v boji o surovinu, čo vyvolalo následne tlak na nákupné ceny mlieka.

Dojnice najmä na farmách a hospodárskych dvoroch

Transformačný proces mliekarenského sektora poznamenal hlavne silný pokles spotreby mlieka v dôsledku straty odbytových trhov a slabá kúpyschopnosť obyvateľstva viedli k silnému poklesu počtu dojníc na Ukrajine z pôvodných 8,4 mil. ks v roku 1990 na 5,4 mil. ks v roku 2000, čo bol pokles o viac ako o 35 percent. Tento proces bol charakteristický najmä pre veľké spoločnosti, bývalé sovchozy a kolchozy, na súkromných farmách a hospodárskych dvoroch bol zaznamenaný nárast počtu chovaných dojníc od roku 1990 do r. 2000 až o 35 % a v súkromných spoločnostiach o 220 %. Takmer 70 % celkového počtu dojníc sa dnes chová na farmách a hospodárskych dvoroch.

ATIS/ZMP

Graf: ATIS

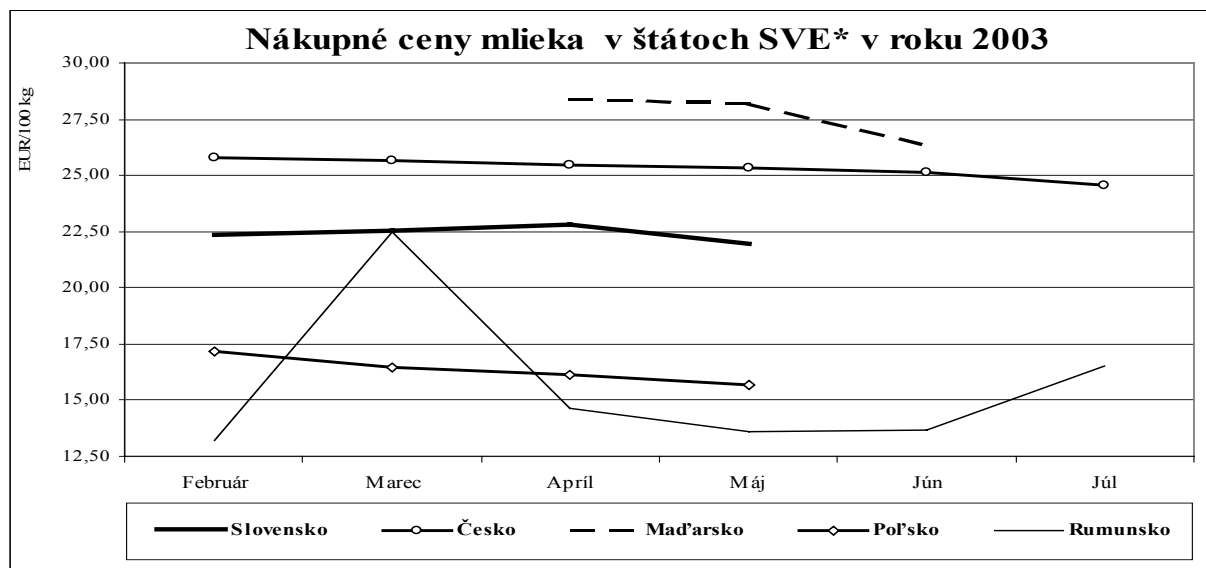
Producentské ceny mlieka v štátoch SVE* v rokoch 2002 - 2003

v EUR/100 kg

2002	Bulharsko	Česko	Maďarsko	Litva	Rumunsko	Slovensko	Ukrajina	Estónsko	Lotyšsko	Poľsko	Rusko
január	20,20	25,15	28,20	17,07	17,02	22,69	-	19,24	19,18	22,08	10,93
február	20,40	26,16	28,18	18,17	16,87	22,88	22,00	19,11	19,16	21,99	-
marec	19,38	26,64	28,38	18,33	14,55	23,47	14,00	17,90	18,50	21,65	-
apríl	17,75	27,28	28,54	16,79	13,91	22,61	15,00	17,83	18,09	19,50	-
máj	15,56	27,19	28,18	12,38	-	21,90	-	17,83	17,32	17,03	-
jún	14,54	27,77	27,83	11,44	12,20	21,23	-	17,64	15,57	16,32	-
júl	14,11	28,15	28,05	10,89	-	21,56	-	17,00	15,40	15,54	-
august	14,54	26,49	27,80	11,06	-	21,33	-	-	15,31	15,78	-
september	15,43	26,96	28,43	11,24	-	21,45	-	16,62	15,22	16,28	-
október	15,91	26,52	28,56	11,35	-	22,89	-	16,61	15,22	16,98	-
november	-	26,22	29,59	13,70	-	23,14	-	16,64	-	16,98	-
december	15,81	25,71	29,77	13,83	13,30	23,90	-	16,73	15,21	18,01	-
2003	Bulharsko	Česko	Maďarsko	Litva	Rumunsko	Slovensko	Ukrajina	Estónsko	Lotyšsko	Poľsko	Rusko
január	15,30	26,04	29,84	13,01	13,82	23,01	-	16,83	16,39	17,91	-
február	15,30	25,81	28,48	13,16	13,19	22,38	11,93	16,90	16,39	17,16	-
marec	15,30	25,66	-	12,89	22,46	22,56	11,62	17,07	16,26	16,48	14,81
apríl	14,79	25,46	28,36	9,77	14,62	22,81	10,44	17,21	16,02	16,14	14,62
máj	14,41	25,35	28,17	9,40	13,60	21,97	8,65	17,14	15,13	15,66	12,91
jún	13,64	25,14	26,32	11,65	13,67	22,91	7,64	17,19	14,24	-	11,95
júl	-	24,56	-	-	16,49	22,16	-	17,19	14,45	-	12,22
VI.03/02 %	-6,2	-9,5	-5,4	1,8	12,0	7,9	-	-2,6	-	-8,5	-

Producentské (nákupné) ceny mlieka sa v štátoch strednej a východnej Európy nevyvíjali jednotne. V júnovom medziročnom porovnaní sa najvýraznejšie znížili v Českej republike (-9,5 %), v Lotyšsku (-8,5 %) v Bulharsku (-6,2 %) a Maďarsku (-5,4 %). Nadpriemerný nárast bol zaznamenaný pri nákupných cenách surového kravského mlieka v Rumunsku (12 percent). V porovnaní s minulým rokom stúpala aj produkčná cena na Slovensku a v júni dosiahla hod-

notu o 7,9 % vyššiu. O 1,8 % stúpala medziročne cena mlieka v Litve. Cenová úroveň jednotlivých krajín závisí od konkrétnych podmienok a trhu. Z kandidátskych krajín sa na najvyššej cenovej hladine pohybuje Maďarsko, nasleduje Česko, Slovensko. Na približne rovnakej úrovni sa pohybujú Poľsko a Bulharsko. Ceny nižšie ako 20 EUR/100 kg sú aj v Lotyšsku, Estónsku, Rumunsku, v Rusku aj na Ukrajine.

Graf: ATIS

Zdroj: IMDE, poznámka: SVE* - štáty strednej a východnej Európy

Vydavateľ: VÚEPP – ATIS: Agrárne trhové informácie Slovenska Trenčianska 55 824 80 Bratislava	Redakcia: Ing. Katarína Prachárová Tel.: 02/58 243 351 Fax: 02/53 417 870, 53 418 147 e-mail: prachar@vuepp.sk ISSN 1335-3004	©Rozmnožovanie a využívanie informácií je možné len po písomnej dohode s ATIS. Všetky trhové informácie sú spracované s najväčšou starostlivosťou. Informácie obsiahnuté v tomto materiáli sa zakladajú na informačných zdrojoch, o ktorých sme presvedčení, že sú hodnoverné.
--	---	---

Za správnosť a úplnosť uvádzaných informácií sa VUEPP - ATIS nezaručuje, ako aj nezodpovedá za žiadne škody vzniknuté na základe ich využívania.